

КАФЕДРА КАМЕРНОГО СПІВУ

Інноваційні технології вокальної освіти

Освітній ступінь

Магістр

Спеціальність

Освітньо-професійна програма

025 Музичне мистецтво
«Музичне мистецтво»
Камерний спів

Статус

Обов'язкова

Форма контролю

Залік

Курс	1
Семестр	1,2

ECTS	7
Годин	210
Лекції	34
Семінари	34
Самостійна робота	142

Інформація про викладача

ПІБ	Артюхова Людмила Яківна, докторка мистецтва, викладачка кафедри камерного співу Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
Профіль викладача	https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0003-2163-2456
e-mail	mlaaa.art777@gmail.com

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Інноваційні технології вокальної освіти» розрахований на студентів-вокалістів музичних закладів вищої освіти.

Мета – підготовка студентів до самостійної виконавської та педагогічної діяльності; формування професійних педагогічних навичок з урахуванням інноваційних технологій вокальної освіти.

Основні завдання навчальної дисципліни «Інноваційні технології вокальної освіти»:

- ознайомлення з сутністю інноваційних технологій вокальної освіти і опанування способами та методами їх впровадження в педагогічну діяльність;
- розвиток сучасного технологічного мислення у педагогічній діяльності, вміння виділяти інноваційну складову у навчальній діяльності;
- розвиток фахових, соціальних, комунікативних, інформаційних та фасилітативних компетентностей;

– формування прагнення, потреби та готовності до саморозвитку та самоосвіти, постійного навчання у професійному полі, до раціональної, продуктивної, творчої діяльності.

Курс «Інноваційні технології вокальної освіти» зорієнтовано на групові заняття: лекції та семінарські заняття. Лекція є особливою конструкцією навчального процесу, найбільш економним способом передачі навчальної інформації, оскільки передбачає концентроване й логічне викладення матеріалу, з урахуванням характеру професійної діяльності слухачів, виступаючи не лише як вид навчання, але й як словесний, інформаційно розвиваючий метод. У своєму класичному вигляді вона є монологічним викладенням викладачем навчальної інформації. У лекціях необхідно враховувати специфіку приналежності студентів до авторитетних шкіл видатних педагогів-вокалістів та відповідний емпіричний досвід. Це зумовлює включення в монологічну лекцію елементів діалогу, дискусії, проблемного викладення матеріалу. Практичні заняття посилюють ефективність повідомлення навчальної інформації студентам, активізують і коректують їх пізнавальну та методичну діяльність.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

Тема 1. Теоретичні основи педагогічних систем і технологій.

Тема 2. Інформаційні технології в інноваційній педагогіці.

Тема 3. Світовий досвід розвитку дистанційних форм освіти у вітчизняному контексті.

Тема 4. Принципи навчання студентів сольному співу у сучасних умовах ХХІ ст.

Тема 5. Методи навчання сольного співу. Інформаційні технології вокальної освіти.

Тема 6. Вимоги до викладача вокалу (фахові компетенції, функції) з точки зору інноваційних технологій вокальної освіти.

Тема 7. Цифрові інструменти.

Тема 8. Дистанційне навчання очима студентів.

Тема 9. Виконавська діяльність сучасного співака за умови використання інноваційних технологій.

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Курс «Інноваційні технології вокальної освіти» вивчається протягом 1–2 семестрів магістрантами-вокалістами першого року навчання та передбачає теоретичне лекційне навчання, семінарські й практичні заняття й самостійну роботу. На лекційних заняттях студенти повинні опрацювати складні питання теорії та методики. На семінарських заняттях студенти повинні виявити рівень засвоєння навчального матеріалу, уміння орієнтуватися в основних напрямках розвитку вокальної методики та набути практичних навичок самостійно аналізувати явища, події пов'язаних з проблемами даного курсу. Семінарські заняття проводяться у формі підготовки до виступу з рефератом; дискусії; проведення вікторин; тестування; перегляду тематичних відео-матеріалів; прослуховування записів майстер-класів видатних вокалістів. Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення навчального матеріалу, розширення інформаційного простору шляхом опрацювання додаткової літератури, прослуховування вокальних виступів із подальшим обговоренням, перегляду тематичних відеофільмів, ознайомлення з нотним текстом, виданнями та редакціями, порівняльного аналізу виконання. Наприкінці 2-го семестру магістранти складають диференційований залік. Самостійна робота покликана актуалізувати набуті студентами знання задля вирішення поставлених завдань, серед яких розгляд особливостей методики проведення індивідуального заняття, виявлення взаємодії народного та професійного, національного й загальноєвропейського,

традицій та новаторства на різних етапах історичного розвитку національної школи сольного співу.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Матеріали відповідного курсу та методична література представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії. За умови дистанційного навчання, всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали завантажуються на GOOGLE DRIVE ifm1.2nmau@gmail.com.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності студентів здійснюється практично постійно за всіма видами робіт: виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, виступи на семінарах, усні відповіді, контрольні роботи, тестування, виконання творчих робіт тощо. Оцінювання знань студентів за національною шкалою та ECTS.

Рубіжний контроль проводять з метою отримання інформації щодо рівня поточної успішності студентів за певний період навчання (на конкретну дату).

Підсумковий контроль здійснюється на останньому занятті, на якому студенту виставляється кількість пропущених занять (годин) та загальна сума балів, накопичених з дисципліни за семестр. На підсумковий модульний контроль виносяться питання, що охоплюють всю програму навчальної дисципліни.

Залікові вимоги:

З метою визначення повноти та тривкості знань і практичних навичок, набутих у процесі засвоєння курсу у навчальному плані бакалаврів передбачено залік з оцінкою. До його складання допускаються студенти, які виконали усі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни, які за результатами поточного контролю сумарно набрали не менше 35 балів за національною шкалою оцінювання. Необхідно систематично відвідувати лекції, підготувати кілька семінарських виступів протягом усього навчального періоду, написати реферат за існуючими вимогами до курсових робіт та відповісти на питання в білеті (письмово) та на додаткові (усно).

Під час проведення заліку передбачаються відповіді в усній формі на питання білета. Структура білета відтворює основні форми теоретико-методичної та практичної роботи:

- перше питання передбачає висвітлення студентом загальної теми теоретико-методичного змісту;
- особливостей еволюції вокальної методики в певні історичні періоди, висвітлення значних ділянок творчості того чи іншого відомого вокального педагога;
- друге питання пов'язане з більш вузькою темою – характеристикою окремих методів навчання співу, способів вокалізації, пояснення професійних термінів.

Система оцінювання

Студенти мають виконати усі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни, які за результатами поточного контролю сумарно набрали не менше 35 балів за національною шкалою оцінювання. Необхідно систематично відвідувати лекції, підготувати кілька семінарських виступів протягом усього навчального періоду, написати реферат за існуючими вимогами до курсових робіт та відповісти на питання в білеті (письмово) та на додаткові (усно).

Критерії оцінювання знань студентів

На оцінку «Відмінно» «А» 90-100 бали, студент:

- повно і глибоко розкриває зміст теоретичного матеріалу відповідно до поставленого завдання;
- усвідомлює зміст музикознавчих понять і вільно володіє спеціальною (професійною) термінологією;
- грамотно ілюструє твердження відповідними прикладами, власними спостереженнями;
- для виконання практичного завдання правильно застосовує теоретичні знання з царини аналізу музичного твору, а також з інших дисциплін гуманітарного циклу;
- уміє обґрунтовано, комплексно вирішувати поставлені завдання: аналізувати особливості застосування тих чи інших аналітичних методів у різних сферах музично-культурної та наукової діяльності;
- демонструє високий рівень знань;
- послідовно, повно і логічно викладає теоретичний матеріал.

На оцінку «Добре» «В», 82-89 бали, студент:

- досить повно розкриває зміст теоретичного матеріалу відповідно до поставленого завдання;
- розуміє зміст основних термінів, проте не завжди точно їх використовує;
- теоретичні твердження правильно ілюструє прикладами, результатами власних спостережень.

На оцінку «Добре» «С», 74-81 бали, студент:

- загалом правильно виконує поставлені завдання, але допускає дві три неточності;
- уміє обґрунтувати власну думку;
- демонструє добрий рівень знань теоретичного матеріалу;
- не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень;
- допускає дві-три неточності у визначенні понять, обґрунтуванні висновків, узагальнень.

На оцінку «Задовільно» «D», 64-73 бали, студент:

- не завжди точно розкриває зміст теоретичного матеріалу;
- розуміє значення спеціальних термінів, але допускає помилки у їх вживанні; – не завжди повно і правильно відповідає на поставлені питання;
- не завжди теоретичні положення ілюструє прикладами, а у процесі вирішення практичних завдань не повною мірою використовує теоретичні знання; – вирішує поставлені завдання фрагментарно.

На оцінку «Задовільно» «E», 60-63 бали, студент:

- демонструє задовільний рівень знань;
- допускає суттєві помилки у вирішенні поставлених завдань;
- виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.

На оцінку «Незадовільно» «FX», 35-39 студент:

- не розкриває зміст теоретичного матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні;
- не володіє спеціальною термінологією; – не може впоратися з поставленим практичним завданням;
- не використовує теоретичні знання для вирішення практичних проблем.

На оцінку «Незадовільно» «F» 1-34 бали, студент:

- неспроможний пояснити, обґрунтувати власну думку, допускає грубі помилки у викладенні матеріалу;
- демонструє незадовільний рівень знань.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів, концертів, майстер-класів тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адамова І., Головачук Т. Дистанційне навчання: сучасний погляд на переваги та проблеми. Витоки педагогічної майстерності. 2012. № 10. С. 3–6.
2. Алієв Х. М. Дистанційні освітні технології: сутність, ознаки, особливості. Педагогічний альманах. 2017. Вип. 35. С. 36–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2017_35_7.2
URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/433/3624>
3. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник для музичних ВНЗ / видання третє, доповнене та перероблене. Київ, Видавець Бихун Ю. В., 2017. 218 с.
4. Антонюк В. Г. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект : монографія / вид. 2-ге. Київ : Українська ідея, 2001. 144 с.
5. Антонюк В. Г. Вокальна лірика Віктора Косенка та формування української школи камерного співу // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 115: Доля митця в реаліях культурно-історичних процесів першої половини ХХ століття : збірник статей. Книга перша. Київ, 2016. С. 146–162.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvnmau_2016_115_13
6. Антонюк В. Г., Гнидь Б. П. Вокальний факультет. Спеціалізація «Спів» // Академія музичної еліти України: Історія та сучасність. Київ: Музична Україна. 2004. С. 150–155.
7. Антонюк В. Г. Видатний педагог-концертмейстер класу камерного співу Зоя Юхимівна Ліхтман // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2019, № 1 (42). С. 135–145. DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052x.1\(42\).2019.160752](https://doi.org/10.31318/2414-052x.1(42).2019.160752)
8. Антонюк В. Г. Інноваційні методи навчання вокалістів у період пандемії С-19 // Людина, діалог, цифрова культура: Зб. наук. ст., тез та повід. дистанційного круглого столу «Діалог культур у полікультурному просторі сучасності», Київ, 27 травня 2021 року. Київ : ІК НАМ України, 2021. С. 92–94.
9. Антонюк В. Г., Артюхова Л. Я. Кафедра камерного співу в хронописі вокальної школи Київської консерваторії // Fine Art and Culture Studies. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2024. Вип. 1. С. 3–14. 290 с.
DOI: <https://doi.org/10.32782/facs-2024-1-1>
10. Бедакова С. В. Методика викладання сольного співу для дистанційного навчання та самостійної роботи (Частина 1): навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти, 207 с.
11. Блощинський І.Г. Сутність та зміст поняття «дистанційне поняття» в зарубіжній та вітчизняній ' ЗАГАЛЬНА ПЕД літературі. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2015. Вип. 3 С. 59–64. 3.
12. Василевська-Скупа Л.П. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва: монографія. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. 208 с. 4.

13. Веремчук А. Проблеми і перспективи дистанційного навчання у ВНЗ. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2013. № 7. С. 319–325.
14. Гаврілова Л., Катарасова Ю. Теоретичні аспекти впровадження дистанційного навчання в Україні. Освітологічний дискурс. 2017. № 1–2 (16–17). С. 168–182.
15. Думанський Н. О. Класи сучасних технологій дистанційної освіти. URL : <http://vlp.com.ua/files/12.pdf>.
16. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. Затверджено Постановою Міністерства освіти і науки України 20 грудня 2000 р. URL: <http://uiite.kpi.ua/2019/06/03/1598/6>.
17. Дистанційне навчання – це сучасно [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. URL : <http://mon.gov.ua/ua/comments/17415-distantiynе-navchannya--tse-suchas...>
18. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1389899592029395>
19. Красовська Л.О. Сучасний вокал: методи навчання в різних жанрах музичного мистецтва. Культура України. 2016. № 53. С. 100–106.
20. Кучай О., Дем'янюк А. Сучасні технології дистанційного навчання. Світовий досвід розвитку дистанційних форм освіти у вітчизняному контексті. Аналітична записка. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/svitoviy-dosvid-rozvitku-distanciy-nikh-form-osviti-u10>.
21. Малінко О. Дистанційна освіта: організаційна структура, психолого-педагогічні основи, фінансування і управління // Директор школи, ліцею, гімназії. 2002. № 6. С. 38–45.
22. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження положення про дистанційне навчання [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13/print1389899592029395>
23. Осадча К., Осадчий В., Спірін О., Круглик В. Реалізація індивідуалізації та персоналізації навчання засобами MOODLE. Молодь і ринок. 2021. № 1 (187). С. 38–43. URL : <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/228274/2274197>.
24. Положення про дистанційне навчання. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 25 квітня 2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n498>.
25. Розвиток дистанційної освіти (1998–2021 рр.). Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/5652> ISSN 2786-6122 (Print) ISSN 2786-6130 (Online) Гуманітарні студії: історія та педагогіка № 2, 2021 р. 84.
26. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки: посібник. Вінниця : Нова Книга, 2013. 176 с.
27. Стефанович М. П. Київський театр опери та балету: історичний нарис. Київ : Держ. видав. образотв. мист. і муз. літ. УРСР, 1961. 212 с.
28. Титаренко Г. В. Планетарний голос Андрія Кикотя. Полтава : Vydavec' FOP Novorov S. V., 2017. 248 с.
29. Черкашина М. Р. Р. Вагнер – Л. Курбас. Театр майбутнього // Art line. № 2. Київ, 1997. С. 6–7.
30. Українська художня культура: навч. посібник / за ред. І. Ф. Ляшенка. Київ : Либідь, 1996. 416 с.
31. Українські співаки у спогадах сучасників / автор-упор. І. М. Лисенко. Київ: Рада, 2003. 536 с.
32. Яценко Е., Левандовська І. Дистанційна освіта в освітній діяльності вищої школи: виклики часу. Гуманітарні студії: історія та педагогіка. 2021. Вип. 1 (1). С. 124–134.
33. Polianovskyi H., Zatonatska T., Dluhopolskyi O., Liutyi I. Digital and Technological Support of Distance Learning at Universities under COVID-19 (Case of Ukraine). Revista

- Româneas căpentru Educație Multi dimensională. 2021. No 13 (4). P. 595–613. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/13.4/50012>.
34. Rebukha L., Polishchuk V. Ukrainian Society and Covid-19: the Influence of the Pandemic on Educational Processes in Higher School. Postmodern Openings. 2020. No 11(2). P. 120–127. URL : <https://doi.org/10.18662/po/11.2/165>
35. Making a European area of lifelong learning a reality [Electronic resource] / European Commission. Mode of access: <http://ec.europa.eu/education/>
36. Changing Course: Ten Years of Tracking Online Education in the United States [Electronic resource] / Babson Survey Research Group. Mode of access: <http://www.onlinelearningsurvey.com/reports/changingcourse.pdf>